

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**BİTLİS MİLLETVEKİLİ
SAYIN HÜSEYİN OLAN'IN
TBMM 7/2942 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

- 1) Bakanlığınız son dönemde Van Gölü'ndeki artan çevre kirliliği karşısında hangi önlemleri almaktadır?
- 2) Endemik balıklardan İnci kefalinin türünün korunması ve devamı için hangi çalışmalarınız mevcuttur?
- 3) Oksijen kaynağı kabul edilen sulak, sazlık alanların yeniden kazanılması ve gölün çevresinin imara kapatılması yönünde hangi projeleriniz vardır?
- 4) Gölün suyunun çekilmesi karşısında canlı hayatını korumak ve göl sularının istenen seviyeye gelmesi için Bakanlığınız hangi çalışmaları yapmaktadır?
- 5) Van Gölü'nün kirliliği, su kaynaklarındaki tehditler, kentteki atık yönetimi ve diğer çevre konuları hakkında Bakanlığınızın hangi çalışmaları mevcuttur?

CEVAPLAR

1) Bakanlığımızca Van Gölü havzasında noktasal ve yayılı kaynaklı kirleticiler, dip tarama faaliyetleri, eğitim konularını içeren bir taslak eylem planı ve uygulama programı oluşturulmuştur. Hazırlanan eylem planı ve uygulama programının değerlendirilmesi amacıyla ilgili tüm kurumların katılımı ile 06/02/2020 tarihinde Bakanlığımızda ve 02/07/2020 tarihinde video konferans yöntemiyle toplantılar gerçekleştirilerek “Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı ve Uygulama Programı” nihai hale getirilmiştir.

Bakanlığımızca hazırlanan “Havza Koruma Eylem Planı ve Uygulama Programı” uygulanmaya başlanmış olup eylem planındaki gelişmeler, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve dar boğazların değerlendirilmesi amacıyla 3 aylık dönemler halinde izleme çalışması yapılarak izleme sonuçları hakkında Bakanlığımıza raporlama ve bilgilendirme yapılmaktadır. Eylem planının uygulanmasındaki gelişmelerin yerinde değerlendirilmesi amacıyla 29-31 Mart 2021 tarihleri arasında yerinde inceleme çalışması yapılmıştır. Daha sonraki yıllarda yerinde inceleme çalışmaları devam etmekte olup; en son 11.08.2023 tarihinde Bitlisi ili Ahlat ilçesinde sorumlu kurum ve kuruluşlar ile beraber Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı ve Uygulama Programı Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

2) Konu ile ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3) Van Gölü barındırdığı silüet, jeolojik ve ekolojik değerlerin korunması-geliştirilmesi gelecek kuşaklara aktarılması ve Van Gölü çevresindeki yoğun yapılaşmayı kontrol altına alabilmek amacıyla Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı olarak tescil edilmiştir. Van Gölü Doğal Sit Alanı, 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109/2 Maddesine göre 21.07.2022 tarih ve 4157995 sayılı Bakanlık Makamı Olur'u ile onaylanmış olup 30.07.2022 tarih ve 31908 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak tescil edilmiştir.

4) Van Gölüne kıyısı olan Erciş, Gevaş, Edremit ilçelerinde bulunan 4 adet Atıksu Arıtma Tesisi Van Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliğinde belirtilen periyotlarla denetlenmekte ve denetimlerde numeneler alınarak Bakanlığımız tarafından akredite edilmiş laboratuvarlara gönderilmektedir. Bahse konu

numunelerin analiz sonuçları hem laboratuvar sistemlerinde hem de Van Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından arşivlenmekte, bu analiz sonuçlarının Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliğinde belirtilen parametre sınır değerlerini aşması durumunda 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ilgili maddesi gereği söz konusu tesis hakkında Van Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce idari işlem yapılmaktadır. 2019 yılında Edremit Atıksu Arıtma Tesisine benzer idari işlem Van Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından uygulanmıştır.

Ayrıca Erciş Merkez (Gölağzı) ve Edremit Atıksu Arıtma Tesislerinde Sürekli Atıksu İzleme Sistemi Tebliği gereğince SAİS (Sürekli Atıksu İzleme Sistemi) kurulu olup bakanlığımız SİM (Sürekli İzleme Merkezi) sistemi üzerinden 24 saat kesintisiz olarak takip edilmektedir. Aynı zamanda her yıl tüm sahil bandından İl Sağlık Müdürlüğü öncülüğünde İl Müdürlüğümüz teknik personelleri katılımı ile numuneler alınmakta ve yapılan analizler sonucunda söz konusu bakteriyolojik sınır değerlere göre sahillerin yüzme suyu kalitesi Avrupa Standartlarında değerlendirilerek yüzme suyu kalitesi belirlenmektedir. Belirlenen bu sonuçlar yuzme.saglik.gov.tr adresinden paylaşılmaktadır.

Akarsuların etrafında ve Göl kıyısında bulunan, önemli bir kirletici kaynak durumundaki besihane ve ahırlara yönelik yapılan denetimlerle bu tesislerden kaynaklanan atıkların akarsulara ve göle atılması engellenmektedir. Ayrıca şehir merkezinde bulunan hayvancılık faaliyetlerinin yasaklanması hususu; Van İli Mahalli Çevre Kurulu'nda görüşülmüş ve 20/05/2020 tarihli ve 2020/46 sayılı Mahalli Çevre Kurulu kararı ile karara bağlanmıştır.

5) Van İlimizde Van Entegre Katı Atık ve Biyometanizasyon Tesisinin yapımı ile birlikte, tüm ilçelerimizde vahşi çöp depolama alanlarının rehabilite edilerek kapatılması, Özalp-Aşağı Mollahasan, Muradiye-Karahan ve Gölkaşı Katı Atık Aktarma İstasyonları ile ilimizde oluşan tüm katı atığın söz konusu tesise gelerek düzenli depolanması ve geri dönüştürülebilir atıkların yeniden kazanımı amaçlanmaktadır. Aynı zamanda Bakanlığımızca yürütülen Sıfır Atık Projesi kapsamında belediyeler başta olmak üzere kurum/kuruluş, tesis, avm vb. bütün atık oluşturan unsurların sıfır atık sistemine dahil edilmesi ve atıkların yerinde ayrıştırılarak geri dönüştürülmesinin sağlanması amacıyla Van Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce denetimler ve belgelendirme işlemleri yapılmaktadır.

İlçe Belediyelerinin vahşi çöp depolama alanları ve rehabilitasyon süreçleri, atık aktarma istasyonları ve İl Sıfır Atık Yönetim Planı kapsamında belgelendirilen/belgelendirilmesi gereken yerler, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve mer'i mevzuat kapsamında İl Müdürlüğümüzce periyodik olarak ve tarafımıza iletilen resmi şikayetlere istinaden denetlenmektedir. İl Müdürlüğümüzce her yıl Sıfır Atık kapsamında denetimler gerçekleştirilmekte olup, projenin başlama sürecinden itibaren 1803 bina/yerleşke Sıfır Atık Bilgi Sistemine kaydı yapılarak 1646 adet Sıfır Atık Belgesi düzenlenmiştir.